

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, péntek 1909. április 23.

90. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Via del' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Kikötői tanács.

Irta: Fodor Ármin.

A Fiume kikötőjének helytelen építése ellen felhangzott panaszok jogosságát el kell ismernünk. Tervezője nem törődve a jövő fejlődésével, a rendelkezésre álló befektetési tőke arányához szabta a kikötőt, nem vetve meg azonban egy oly alaptervet, melylyel a fokozatos kiépítés által Fiume modern kikötője kiépíthető és fejleszthető lett volna. A múlt hibái, hogy egyes koncepciók művek megteremtéséhez szükséges tervezéseknél egyes egyének által készített munkák fogadtattak el anélkül, hogy azokhoz hozzáértő szakemberek véleményei kikértek volna. Másként áll a dolog külföldön. Alig van ország, ahol a fontosabb közgazdasági érdekeket szolgáló intézmények részére szaktanácsokat nem szerveztek volna. Különösen közlekedési és kikötői tanácsok nagy szolgálatot tettek és nélkülözhetlen szerveknek bizonyultak. A közlekedési tanács Magyarországon már közel hat éve létezik, de tevékenységét nem igen fejtett még ki. Utóbb mégis összehívták és díjszabási ügyekben folytak komoly tárgyalások. Most pedig a személy- és áru-díjszabások felemeléséről szóló tervezet fog tárgyalás alá kerülni.

Ebben merül ki — sajnos — egy hatalmas tényezőként szerepelendő és nagy hivatást betöltendő szervezet munkássága. Reméljük azonban, hogy a közel jövőben nagyobb szerep jut majd a tanácsnak melynek már magában a létezése is óriási gazdasági haladás. Annál inkább érezni hiányát Fiumében egy kikötői tanácsnak.

A mi Fiumében eddig még léseült, azt joformán mind hiányosnak és meg nem felelőnek találjuk. Nem is csoda. Hiszen a jelenlegi hatóságok és egyes hivatalos személyek annyira ellentétes nézetei és terveit kerülnek vagy kivitelre, vagy úgy el lesznek ejtve, hogy bámulatba ejti a szakegyéneket. Az ügymenet lassúsága a helybeli főnökségek kis hatásköréi, a gyakorlati egyének és a kereskedő világnak az újítások és tervezgetésekhez hozzá nem szólása, mind érezteti hátrányát Fiume kikötői és gazdasági fejlődésére.

Hogy a jelenlegi állapotokat jellemezzem, megjegyzem, hogy egy raktár irodahelyiségében egy kályha beállításának az engedélyezéséhez nyolc-tíz hónap. Egy fordító koroog engedélyezése és befektetése, csekély két évig húzódik. Nem is szólva a nagyobb dolgokról.

De ne csodálkozzunk ezen, hiszen a szolgálati ut betartása annyi időt vesz igénybe, hogy csoda, ha valamely ügyirat két-három hónap alatt visszakerül. Hozzájárul még az eszmék meg nem valósításához az egyes magasabb hivatali egyéneknek a hiusága, valamint az ügyosztályok hatáskörüket érintő féltékenysége.

Tudomásunk van arról hogy egy- és ugyanabban az ügyben folytatott két bizottsági szaktanácskozásnál egyik bizottság más határozatot hozott mint a másik, bár az elnökök kivéve a tagjaik ugyanazok voltak. Az elnökök véleményei fogadtattak el. Ki is merne más nézetet lenni, mint a magas állású elnök. Fölsorolhatnánk még számos érvet, amelytől eltekintünk, hiszen a már felsoroltak is eléggé illusztrálják azt, hogy egy független, autonóm s nagyobb hatáskörű intézményre feltétlenül szükség van.

Annyit vettünk már át a külföldtől, sok rosszat is, miért ne utánozhatnánk ebben a külföldet, különösen akkor, a midőn látjuk azt, hogy jó és minden tekintetben bevált dologról van szó.

A tanács szervezete a következő volna: a) állami tagokból, b) és autonóm testületek kinevezett tagjaiból. A kormány az állami hatóságok szakközegeit delegálná s egyuttal kinevezné a fiumei ipar- és kereskedelmi kamara, iparegyesület, a városi hatóság, a hajózási vállalatok, nagyobb kereskedői cégek és társulatok arra ráteremtett szakembereit, valamint néhány a közgazdasági irodalom terén működő egyént. A kormány felruházná a tanácsot teljes autonóm hatáskörrel, a kereskedelemügyi miniszteriummal közvetlenül érintkezne és minden kikötői és forgalmi kérdésben határozna.

A fiumei kikötő jövő tervének végleges megállapítása előtt állunk, a befektetési kölcsön 12 millióját akarják beépíteni Fiuméba. Itt van tehát az alkalom, hogy megalakítsák a kikötői tanácsot. Kihatása lesz annak Fiume kikötőjének és forgalmának jövő fejlődésére.

Tengerhajózási járatok

Keletre.

Amióta azt tapasztaljuk, hogy az osztrákok a forgalmegosztási egyezmény ellenére, mondhatnánk kijátszására, mind újabb és újabb tengerhajózási vállalatokat alapítanak, s ezekkel kiszorítanunk törekszenek minket még azokból a vonalokból is, melyeket az egyezmény kifejezetten részünkre biztosított: nem mulasztottunk el egyetlen alkalmat sem, s a kivitelünket fenyegető veszedelemre szinte szünet nélkül figyelmeztettük úgy a parlamentet, mint a közvetlenül érdekelt gazdasági köröket. Amennyire tájékozva vagyunk, a fenyegető helyzet épen-séggel nem került el a kormány figyelmét, azonban a pártpolitikai villongásokkal terhelt képviselőház épenséggel nem volt biztató terénem valamely nagyobb szabású akcióra. Annál nagyobb meglepetéssel konstatáljuk, hogy a Gyáriparosok szövetségében nemcsak éles figyelemmel kísérték az osztrák tengerhajózás rendkívüli mértékű fejlesztését, hanem elnöke, dr. Chorin Ferenc főrendiházi tag egyenesen a szövetség közgyűlését használta fel arra, hogy a halaszthatatlan védekezés módja tekintetében határozott állást foglaljon.

Közgyűlési megnyitó beszédének kétségkívül egyik legértékesebb és legnagyobb jelentőségű részlete az volt, midőn egy komoly és nagyobb szabású közlekedési politika megvalósításának szükségét hangoztatta. „A természetes védelem legfőbb eszköze — mondotta — közlekedési hálózataink megerősítése, új utirányokkal való kibővítése és kiviteli utirányok megteremtése. Erre Magyarország földrajzi fekvésénél fogva két utirány kínálkozik: az egyik Fiume, a másik a Duna tengeri kikötői: Galac és Braila. Ami a fiumei utvonalat illeti, ez gyökeres átalakításokra szorul. Azonkívül teremtenünk kell egy hatalmas hajózási vállalatot, mely kivitelünket a Levantára és a Keletre lebonyolítja. Minthogy Erdély és Délmagyarország termelése, illetőleg kivitele a földrajzi fekvésénél fogva nem terelhető Fiume felé, mint fontos kiviteli utirányok a Duna tengeri kikötői, Galac és Braila jelentkeznek. Rendszeres hajójáratunk ezekből a kikötőkből nincsenek, miért is ezeket úgy a keleti, mint a nyugati utirányban létesíteni kell. Talán nem felesleges utalnunk arra, hogy itt nem pusztán ipari érdek érvényesítéséről van szó, hanem arról is, hogy agrárterményeinknek tárjunk fel új piacokat.”

Valóban, tengerhajózásunk fejlesztésének ezek az egyedül célravezető módjai és eszközei, de amelyektől még sem szabad visszarriadnunk. A helyzet egyébként e részben igen kedvező, mert csirájában meg is van az alap, amire nyugodtan építenünk lehet. Az Atlantica magyar tengerhajózási társaság ugyanis, melynek járatai a Galac—Braila nyugati vonalára voltak bázisozva, alig két esztendő alatt tüntető üzleti agilitással és sikerrel hódított teret, úgy hogy ma már nemcsak a nyugati vonalakon erősítette meg pozícióját, hanem mind eredményesebben képes alimentálni a dunai kikötőkből a Levantára szervezett járatait is. Ezekbe illeszti a fiume—alexandriai járatokat, megjegyezvén, hogy a társaság az így érintett kikötőkben mindenütt állandó ügynökségeket, illetve fiókokat létesített. Természetes, hogy e rendkívüli áldozatokat igénylő berendezkedést saját anyagi erejéből teremtette elő a társaság, ami magában véve is arra vall, hogy az általa már létesített vonalak erőteljes felkarolását tényleg indokolják kiviteli érdekeink. Határozottan kívánatos tehát, hogy ez a kérdés most már napirenden tartassék, s meggyőződésünk, hogy a politikai helyzet tisztultával annak rendezése egyik legsürgősebb teendője lesz a kormányak.

UJDONSÁGOK.

— A rappresentanza ülése. A város képviselőtestület holnap, pénteken este tartandó ülésének napirendje a következő:

Bejelentések, indítványok, interpellációk. Vio Antal dr. városatya lemondása a rappre-

sentanzai tisztségről. A városi tanács ujjaszervezésére és a városi alkalmazottak fizetésemelésének tanulmányozására alakult bizottságokba egy tag kinevezése. Két illemhely áthelyezésére továbbá egy vizelőhely építésére szükséges költségek fedezése. Indítvány egy lépcsőzet építésére továbbá a via Paralella és via Salute közti út szabályozására. A cégtáblák és nyilvános feliratok szabálytervezetének tárgyalása. Póthitelkérés a pehlini iskolaépületben végzett munkálatokra. A kollégiumi templom számára egy adminisztrátor és az élelmiszeri bizottságba egy tag kinevezése. A Szt. Vid és Modest templom vezetőségének 1908 évi beszámolója. A szocialista bizottság kérése a Giardino Publiconak a május elseji munkásünnep céljára való átengedésére. Az általános ipartestület kérése a városi címer használatára. Új beruházások programja továbbá a 2 és fél milliós kölcsön felvétele.

Zárt ülés: A jelölő bizottság hármas jelölése a városi tanácsnál és a rendőrségnél megüresedett helyekre. Indítvány egy fogalmazónak városi titkárrá „ad honores“ való kinevezésére.

— **A városi állandó bizottság ülése.** A városi állandó bizottság holnap, pénteken délután ülést tart, melynek napirendjén néhány telekkérdés, egy utcajavítási ügy, továbbá az általános ipartestületnek a városi címer használatáért való kérése szerepel. Ugy a zárt ülésben, mint a nyilvános ülésen ezenkívül több kisebb ügy szerepel még.

— **A központi választási bizottság ülése.** A központi választási bizottság holnapután, szombaton déli 12 órakor ülést tart a városháza kisebb termében a következő napirenddel: A választási lajstromot összeállító és kijavító bizottság benyújtja az 1910. évi politikai választási lajstrom összeállítása ügyében végzett munkáját.

— **Pályázat hét tanítónői állásra.** A városi tanács pályázatot hirdet hét véglegesített harmadosztályú elemi iskolai tanítónői állásra 1200 korona évi fizetéssel és 500 korona lakbérrel.

A fentvezetett állásokhoz hozzájárulnak az ötödévi 100 koronás fizetésemelések. A pályázatot május 20-ig lehet benyújtani.

— **A Staindl ügy.** A kir. ügyészség rendelete folytán tegnap délelőtt 10 órakor a rendőrbíróóság osztályából körülbelül 12,000 aktát vittek át az igazságügyi palotába, melyeket Staindl kezel a rendőrbíróóság osztályában hét évi ottmunkódása alatt.

— **A kormányzó Fiuméről.** Nákó Sándor gróf kormányzó, aki jelenleg Bécsben tartózkodik, a bécsi „Zeit“ egy munkatársát magához kérte, hogy az kérdezze meg tőle az ő véleményét a fiumei állapotokról.

„Seine Excellenz“ a bécsi újságíróknak többek között a következőket mondta: Fiume nem az a terület, ahol politizálni lehetne, mert Fiumében nagyfontosságú gazdasági kérdések kell megoldani. Éppen most akció folyik arra nézve, hogy a Gacka-folyó vizierőit, — 40.000 lóerőre becsülik — ipari célokra használják ki. Első sorban természetesen ezen vizierőknek világitási célokra való kihasználása jönne tekintetbe. Parisban éppen most van alakulóban egy konzorcium, mely ennek a tervnek pénzügyi részét biztosítani tudná. A terv keresztülvitelére körülbelül 30 millió korona kellene. Fiumében különben már tekintélyes ipar van s ezen a téren első helyen áll a hajógyár és a torpedógyár, melynek tenger alatt járó naszádjai nagyon sokat ígérnek. A legelső tenger alatt járó naszádok már legközelebb megkezdik működésüket. Nekik az a terve, hogy Fiuméből békés, hatalmas és virágzó ipari központot teremtsen. A „Zeit“ ehhez a cikkhez hozzáfűzi, hogy Nákó Sándor gróf legközelebb a fiumei irredentista esetekről fog nyilatkozni. (Érdeklődéssel várjuk. — A szerk.)

— **A nagyszerb-pör.** Zágrábi tudósítónk jelenti: A nagyszerb-pör tegnapi tárgyalásán folytatták Podunavác vádlott kihallgatását. A vádlott a hozzá intézett kérdésekre egymásután tagadta meg a feleletet. Majd Medakovic védő szólalt fel és a szerb dinasztianak a propagandához való viszonyát fejtegette, kezdve Sándor hercegen, Péter király atyján. Az elnök végtére megvonta tőle a szót, amiért semmisségi panaszt jelentett be. Miután Makdics védő a pakráci Szokol-egyesületre vonatkozólag intézett a vádlotthoz kérdést, a vádlott előadta, hogy az ő tudomása szerint Péter király nem járt bolgár öltözékben a horvátországi szerbek között és nem izgatott a monarkia ellen. (Derűtlenség.) Hinkovic védő konstatálni kívánta, hogy a belgrádi Szlovenszki Jug nem 1903-ban, hanem 1902-ben alakult, tehát akkor, amikor Sándor szerb király még élt. A vádlott vallomása folyamán utóbb azt a kijelentést tette, hogy tudomása szerint a szerb uralkodóház nem támogatta a horvátországi szerbeket és hogy egyik dinasztia sem ennyire barátságos (Zajos derűtlenség.) mire az elnök megvonta a vádlottól a szót. Következett a negyvenhatodik vádlott, Jagnyics Gyorgye pakráci kereskedő, aki többek között elmondta, hogy 1902 óta tagja az önálló szerb pártnak. Az ügyész néhány kérdést intézett a vádlotthoz, aki mindegyikre ezt felelte: „Önnek nem felelek!“ A vádlott kihallgatása átnyult a délutáni tárgyalásra is.

— **A „Carpathia“ érkezése.** A „Carpathia“ Cunard gőzös tegnap kikötőnkbe érkezett 182 utassal, kiket az amerikai hatóságok részben munkanélküliség, részben pedig betegség miatt küldött vissza hazájába. A hajó parancsnoka bejelentette a révkapitánynak, hogy utközben meghalt Bellardo József olasz alattvaló és Dénes Borbála kis leány. Ez utóbbi e hó 14-én halt meg és a földközi tengeren temették el.

A hajó hónapután indul óceánjáró útjára.

— **Szerencsétlenség a „Carpathia“-n.** Tegnap délután 5 óra körül Szerbes István 17 éves belvári illetőségi kikötőmunkás a Cunard-társaság „Carpathia“ gőzösén dolgozott. Egyszerre egy az emelődaru által fölemelt 200 kilogramm súlyú gyapotból elszabadult köteleiből s a szerencsétlen fiatalember ballábára esett oly erővel, hogy a lábszárcsontot eltörte. A mentők a kórházba szállították a munkást.

— **Rendkívüli járat Abbaziába.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási r. t. közli, hogy az Abbaziában üdülő közönség részére, amely részt venni óhajt a pénteken, f. hó 23-án a fiumei Comune-színházban tartandó nagy operahangversenyre, annak befejezése után, körülbelül éjjel 11 órakor, Fiuméből Abbaziába az „Istiano“ gőzöst indítja utnak. Menetár ezen rendkívüli járatért 2 korona személyenként.

SZÍNHÁZ.

„A Gyermekek.“

Abonyi Árpád pályanyertes színműve „A Gyermekek“ került tegnap este a Fenicseben színre, sajnos a drámai előadások szokott gyér hallgatósága előtt. Szakács Andor Radák őrnagy szerepében újabb bizonyítékát szolgáltatva kiváló művészi tehetségének. Megkapó élethűséggel tudta jellemezni a katona vasszigorát párosulva a mélységes apai szeretettel törvénytelen fia iránt, kiért életét is feláldozza. Takács Mariska tegnap ismét remekelt. Oly közvetlenül finom bensőséggel játszotta Leontin szerepét, hogy a harmadik felvonásban szinte frenetikusán tapsolta meg a közönség nyílt színen. Rogozról is csak a dicséret hangján szólhatunk. Az ő tegnapi kadetalakítása kapcsán még nagy reményeket fűzünk ehhez a fiatal színészhez. Az est sikeréhez egyébként hozzájárultak a többi szereplők is egytől-egyig. Lajthay kitűnő volt Báró Pallwitz főhadnagy szerepében. Uti Gizella

szintén kiérdemelte meleg játékával a közönség tetszését nemkülönben jók voltak Zöldi Elza, Farkas és Bérczi is.

Fenicse színház.

Ma csütörtökön ápr. 22-én: este 8 órakor.

Szerencsemalacz.

Opcrette 4 képbén. Zenéjét szerze Eysler Ödön.

Személyek:

Dániel, Styria nagyhercege	Bérci Gyula
Adelaida, második felesége	Bánci Rózi
Bébé, a nagykerceg leánya	Szentgyörgyi L.
Stello gróf	Cseöregi Jenő
Jerom, Montferat hercege	Cseh Iván
Passepoile, kamarás. szárnysegéd	Heltai Jenő
Terace, udvaronc	Turányi Alajos
Betraude, Bébé társalkodónője és gyermekkori barátja	Aradi Gizi
De la Filfogne) gavallérok	Farkas Mihály
Malmade	Széki Ernő
Lapapidi, főlakaj	Farkas Béla
Margott anyó	Havassy Szidi
Bibi unokahuga	Szentgyörgyi L.
Trix	Szőnyi Ilona
Katharina	Dorman Böske
Burgis anyó	Dorman Juci

Holnap, pénteken április 23-én:

A Tanítónő.

Távirat ◀ Telefon.

Az osztráknak nem kell

a kartellbank.

BÉCS, ápr. 22. A két kormány képviselői ma délelőtt 10 órakor ültek újból össze, hogy az osztrák kormány a kartellbankra vonatkozó magyar propositiókra megadhassa választát. A magyar kormány részéről jelen voltak Wekerle, Kossuth és a szakreferensek, A tanácskozásról, amely 11 óráig tartott, a következő hivatalos kommunikét adták ki:

Az osztrák kormány a mai értekezleten hivatalosan közölte a magyar kormány képviselőivel, hogy elvi és technikai szempontból nem fogadhatja el a magyar kormány a kartellbankra vonatkozó javaslatait, mivel arra a rajksztrátban egyetleneg szavazatot sem kaphatna.

A magyar kormány jelenlévő képviselői ezután még azzal érveltek, hogy a kartellbank mindkét állam érdekeinek megfelelő lett volna, ha az osztrákok állást nem foglaltak volna elene. Ezt azért tették a magyar kormányférfiak, nehogy az a látszat merüljön fel, mintha a magyar kormány minden tekintetben meg nem felelő propositiókat tett volna.

Wekerle tanácskozásai.

BÉCS, ápr. 22. Wekerle miniszterelnök ma délelőtt hosszasan tanácskozott Aerenthal külügyminiszterrel.

Andrássy a királynál.

BÉCS, ápr. 22. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ma délután hosszabb magánkihallgatáson jelent meg ő felségénél.

Kérik az önálló bankot — de nem kapják.

BÉCS, ápr. 22. Szombaton Apponyi és Kossuth a király elé járulnak, hogy az önálló bank felállítását célzó javaslatukat előterjesszék az uralkodónak.

Wekerle ma délután Budapestre utazott vissza, de szombaton ő is Bécsben lesz.

Zichy János előtérben.

BÉCS, ápr. 22. Beavatott osztrák politikai körökből származó hírek szerint a király a legközelebbi napokban Zichy János grófot is kihallgatáson fogja fogadni a magyar politikai válság megoldásának kérdésében.

Jönnek vissza a tartalékosok.

SZERAJEVO, ápr. 22. Ma megkezdtek az összes boszniai csapatoknál a tartalékosok hazaszállítását, úgy hogy a legközelebbi napokban valamennyi tartalékos szabadsággal lesz.

Szepesremete pusztulása.

LŐCSE, ápr. 22. Szepes-Remetén óriási tűzvész pusztított. Eddig 180 ház, köztük a plébánia, templom és iskola is porrá égett. A lakosság koldusbotra jutott.

A szabadkai gyilkosság.

BUDAPEST, ápr. 22. A Szabadka közelében meggyilkolt özvegy Haverdáné gyilkosának kézrekerítésére a fővárosi rendőrség is teljes erőből folytatja a nyomozást. Ma Szabadka város főkapitánya is Budapestre érkezett, mivel együtt ma délben házkutatást tartottak Haverdáné Mária a meggyilkolt asszony kitagadott leányának lakásán.

Hadihajónk utja.

BECS, ápr. 22. A „Kaiserin Elisabeth“ hadihajó tegnap Sanghaiból Tsing-taubá indult. A hajón minden rendben van.

Saly Ferenc meghalt.

NAGYVÁRAD, ápr. 22. Nagyvárad város volt polgármestere, Saly Ferenc kir. tanácsos ma éjjel meghalt.

A Déli Vasut megváltását kéri.

BÉCS, ápr. 22. A Déli Vasut igazgatósága ma sürgős előterjesztést intézett az osztrák kormányhoz, melyben *anyagilag helyzetére* hivatkozva kéri, hogy az osztrák kormány indítson vele tárgyalást vasuti vonalainak megváltására.

Az ifjútörökök megbékülnek.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 22. A kormány és a közeledő szaloniki hadseregek között megegyezés jött létre, és ez a következő pontokba foglalják:

1. A szultán letételének követelését el-
ejtik.
2. Az itteni helyőrség legnagyobb részét
elbocsájtják, és szalonikii csapatokkal pó-
tolják.
3. 600 macedóniai csendőrt biznak meg
a fővárosban a rend főtartásával.
4. A szalonikii csapatok egyelőre nem
vonulnak be Konstantinápolyba.
5. A kormány megfelelő proklamációt fog
kibocsátani Konstantinápoly lakosságához.
6. Az összes csapatok új esküt fognak
tenni.
7. A kormány bizonyos arról, hogy a
hogy a konstantinápolyi helyőrség és a Jildiz
őrsége megadják magukat, de 500 katonának
magatartásáról nem bizonyos. Ezek azok, akik
a Taskisla-kaszárnyában vannak. Ezek ellen
szigorúbb intézkedéseket tesznek.
8. A hadiflottát hadgyakorlat ürügye alatt
Camples angol reform-admirális vezérletével Kon-
stantinápolyból eltávolítják.

Meggyilkolt ifju-török képviselők.

HARMANLIE, ápr. 22. San-Stefanóból az a hír érkezett, hogy a rekciónárius szofták bor-
zasztó vérengzést követel. Tizenegy ifju-török
párti képviselőt röviddel San-Stefanóba érkezé-
sük után egy ulema és egynehány hodsza vezér-
lete alatt fanatikus szofták megtámadtak és
valamennyit megölték. A képviselők mindnyájan
Macedóniában kaptak mandátumot; nyolcan
közülük törökök, ketten görögök voltak, egy
pedig albán volt. A gonosz merénylet az ifju-
török katonák között óriási elkeseredést idézett
elő, felháborodásukban a szofták nagy részét
elfogták és csak az ifju-török csapatvezér, Ni-
azi bég fáradozásának köszönhető, hogy azon-
nal le nem mészárolták őket. A merénylőket
Salonikibe vitték, ahol a haditörvényszék fog
feleltük ítélni.

A török csapatok előnyomulása.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 22. A sza-
lonikii csapatok gyorsan nyomulnak Stambul,
Pera és a Boszporus felé. A vadászrezdek és
a lovas és tüzér zászlóaljok, melyek itt állomásoz-
nak az előnyomuló hadsereg elé küldöttséget
menesztenek, amelyek meghódításukat jelentik
be. A küldöttségekhez sok katonatiszt és egyéb
katona is csatlakozott.

A helyzet Konstantinápolyban.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 22. A város
nyugodt. A tárgyalások békesen folynak az if-
jútörökök és a kormány között. Az országból
is megnyugtató hírek érkeznek.

Itéletnap Clevelandon.

LONDON, ápr. 22. Ma délelőtt óriási or-
kán száguldott végig Cleveland utcáin, mely
igen sok házat lerombolt. Számos ember életét
vesztette.

**Az angol királyi pár és az
anyaczárnő Maltában.**

MALTA, ápr. 22. Az angol királyi pár és
anyaczárnő tegnap ideérkezett.

Nyiltér.)*

Fiuméből való távozásom alkalmával jó-
barátainak és ismerőseimnek, kiktől szemé-
lyesen nem búcsúzhattam el, ezúton mondok
szívélyes istenhozzátot.

Wolf Dezső.

*) E rovatban közzétettéért nem vállal felelőssé-
get a szerk.

Szamárköhögés

könnyen elműlik a SCOTT-féle Emulsio
használat folytán. Orvosok, bábák és
szülők bizonyítják ezt ezer és ezer le-
vélben.

A SCOTT-féle Emulsio

AZ Emulsio vásá-
rlásánál a SCOTT-
féle módszer véd-
jegyet — a halaszt
— hőrjük figye-
lembe venni.

segít azért, mert elsőrangú al-
katrészei és az eredeti SCOTT-
féle eljárás kiváló szeri teszik,
sőt **tápereje** is elsőrangú. Már
az első adagtól csodálatosan
javul az általános egészség.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.
Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógyszerárban.

Naponta frissen

vágott sertéshus.

Saját olvasztású kitünő
disznózsír és minden hentesáru

legjobb minőségben olcsó
árakban

Szathmáry György

hentes üzletben kaphatók.

Vicolo della Germania 1. sz.

Telefon 987.

Figyelem!

Tavaszi csapolása

a világhírű „Szent István“

védjegyű Dupla Malátasörnek

A Kőbányai Polgári Serfőző r. t. gyártmánya

7 legmagasabb kitüntetés

Orvosilag ajánlva. Hivitel minden világrészbe.

Naponta friss csapolás:

Fiumében: „Grand Hotel Europa“ ét-
termeiben és kávéházában, a „Hotel de
la Ville“ éttermeiben és kávéházában,
továbbá: a „Gambirinus Buffet“-ben,
Via del Lido, a „Magyar vendéglőben.“
Riva Szápáry, a „Grünfeld vendéglőben.“
Viale Francesco Deák, az „Andemo dal
Tita“ vendéglőben, Via S. Girolamo.
Susákon: a „Hotel Continental“ étter-
meiben, a Hotel Sušak varietében.

A „Villa Rosa“-ban Pecinén azon-
nal bérbe adó

6 szobából álló lakás

a szükséges mellékkeliségekkel.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

== Csak néhány napig. ==

Teljesen új műsor.

Romana Jone olasz énekesnő,
Clyo Mitzi magyar szubrett,
Kóváry Louis kómikus,
Herisette Lydye horvát szubrett,
Reichsberg Fritzi szubrett,
Trio russo Saratoff ének és táncz,
Jaulusz Matras profesztk kómikus,
Relly Berté tiroli és bécsi excentrique,
Estéknént fényes bohózat.

Karmester:
Viridilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

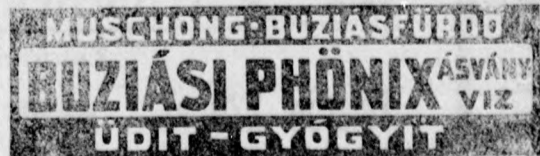
== Nagyszerű látványosság! ==

Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Tisztelettel értesitem, a n. é. közönséget, hogy
e hó 15-én áthelyezem

monogramm-himző,
gép-harisnyakötő

plisszirozó és guvrirozó üzletemet az Andrássy u.
24. sz. alól a Via Adamich 1. sz. alá (Európa szálló).
Minél számosabb rendelést kérve, melyeknek
kiválóan szép kiviteléért kezeskedem vagyok kiváló
tisztetélettel WEISZ T.

Orvosilag ajánlva. Fiumei főrak-
tár Francesco Jechel cégnél.

A por az emberiség legnagyobb ellensége!

Használja minden ember lakása vagy bolthelyisége pormentesítésére a fiumei

„Standut Oel Company“ felülmulhatatlan gyártmányait.

„Standut krém“ és „Standutin“ kapható minden drogeriában, továbbá Oberdorfer C. és Reich Alessandro cégeknél a korzón, nemkülömben az abbaziai lerakásban „Villa Antoniushof“.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vico del Ospedaale Cas Wurzer I. em.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEÁK-KORZÓ.

Naponta a hírneves

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás zenekarának hársersenye.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226.

Verseny nélküli üzlet,

melynek csak készpénz bevételei vannak és igen csekély üzleti költséggel dolgozik -- egyedülálló hölgynek is alkalmas -- elköltözés miatt azonnal olcsón eladó.

Szükséges tőke 5000 korona. Közelebbit e lap kiadóhivatalában.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzsön 40 percnire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

Kiváló alkalom!

Férfi öltönyök kif. szövet. 15. — K. feljebb
Fü öltönyök " " 10. " "
gyermek ölt. " " 5. " "

Ezenkívül mindennemű finom fekete és színes öltöny óriási választékban a legújabb divat szerint

csodálatosan olcsó árakon

csak

PFEFFER I.

cégnél

FIUME, Via del Molo 11. sz.

— a postával szemben. —

Kiváló alkalom az ünnepekre.

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrassy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és női divatcikkek és rövidáruban.

Bonin Penzió - Velence

S. Marco, Corte Barozzi.

Kitünő bécsi penzió, főleg magyarok és osztrákok által látogatva, egy pernyi távolságra a Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

Megjelent az eredeti Remington-Standard 10-es modellű

látható irásu írógép

mely a láthatóságon kívül rendelkezik az eddigi kitűnően bevált és tovább gyártott 7-es és 9-es modellű írógépünk világírú erős és megbízható szerkezetével. Kívánatra mindhárom gépünket saját költségen a helyszínen bemutatjuk.

Glogowski és Társa

cs. és kir. udvari szállító cég

Remington-írógép telepe. Budapest, VI., Andrassy-ut 12. szám.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredményes jár.

Kiadóhivatal: Vico del Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.